

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Vaccinaties voor kinderen *van 9 jaar*

Rijksvaccinatieprogramma

Als je kind 9 jaar oud is, heeft het voor een aantal infectieziekten al bescherming opgebouwd. Vaccinaties tegen hib-ziekten, kinkhoest en hepatitis B zijn daarom niet meer nodig. Nu staan twee inentingen gepland: de tweede en laatste inenting tegen bof, mazelen en rodehond en de laatste inenting tegen difterie, tetanus en polio in het Rijksvaccinatieprogramma. Deze twee inentingen zorgen voor een goede, langdurende bescherming tegen deze ziekten.

Waarom is vaccineren belangrijk?

Door te vaccineren bescherm je je kind tegen gevaarlijke infectieziekten. Als veel kinderen zijn ingeënt, krijgen infectieziekten geen kans zich te verspreiden.

In Nederland is bijna 95% van alle kinderen gevaccineerd. Daardoor komen sommige gevaarlijke infectieziekten in Nederland bijna niet meer voor. Vaccineren is dus niet alleen belangrijk voor je kind zelf, maar ook voor anderen in de omgeving. Vooral jonge kinderen en ouderen zijn vatbaar voor infectieziekten en lopen het grootste gevaar op complicaties als ze ziek worden.

Tegen welke ziekten beschermen deze vaccinaties?

De BMR-vaccinatie biedt bescherming tegen bof, mazelen en rodehond. De DTP-vaccinatie beschermt tegen difterie, tetanus en polio.

Zijn vaccinaties veilig?

Zeker als hun kind voor het eerst een vaccinatie krijgt, vragen sommige ouders zich af of vaccins veilig zijn. Voordat een vaccin mag worden gebruikt, is het uitgebreid getest net als bij medicijnen. Alleen als duidelijk is dat een vaccin werkt en veilig is, mag het aan kinderen gegeven worden. Ook tijdens het gebruik wordt de veiligheid van vaccins in de gaten gehouden. Niet alleen in Nederland, maar over de hele wereld.

Zijn deze prikken nog wel nodig?

Voor sommige infectieziekten zijn meerdere vaccinaties nodig om goed beschermd te zijn tegen de ziekte. Soms komt dat omdat de werking van een vaccin na een aantal jaar minder wordt. Bij de vaccinatie tegen bof, mazelen en rodehond is een tweede inenting nodig, omdat de eerste vaccinatie die kinderen met 14 maanden hiertegen krijgen, niet bij alle kinderen voldoende bescherming biedt. Het is dus belangrijk dat een kind alle vaccinaties krijgt om goed beschermd te zijn.

Bof

Bof is een infectie van onder andere de speekselklieren. Daarom hebben kinderen met bof een dikke wang en nek. Soms ontstaat hersenvliesontsteking.

Mazelen

Mazelen is een vlekjesziekte met hoge koorts en huiduitslag. Vaak ontstaat oorontsteking en soms longontsteking of hersenontsteking die dodelijk kan verlopen. Mazelen is heel besmettelijk.

Rodehond

Rodehond is ook een vlekjesziekte, maar veel minder ernstig dan mazelen. De ziekte is tijdens de zwangerschap gevaarlijk voor de ongeboren baby. De baby kan met ernstige afwijkingen worden geboren. Om te voorkomen dat zwangere vrouwen besmet kunnen raken, worden zowel jongens als meisjes tegen rodehond ingeënt.

Difterie

Difterie is een ernstige keelontsteking. Kinderen die difterie hebben, kunnen stikken. Difterie komt door de vaccinaties in Nederland vrijwel niet meer voor.

Tetanus

Tetanus leidt tot verkramping van de spieren. Zonder behandeling is tetanus dodelijk. Tetanus is niet besmettelijk. Een kind kan tetanus krijgen als het wordt gebeten door een (huis)dier of als er straatvuil in een wond komt.

Polio

Kinderverlamming of polio leidt tot blijvende verlammingen van benen, armen en/of ademhalingsspieren.

Vaccin en bijsluiters

Wil je weten wat er in het vaccin zit dat je kind bij deze twee prikken krijgt?

Op de website van het Rijksvaccinatieprogramma vind je alle bijsluiters van de verschillende vaccinaties. Kijk op [Rijksvaccinatieprogramma.nl/bijsluiters](https://rijksvaccinatieprogramma.nl/bijsluiters).

Mijn kind is bang voor de prikken

Veel kinderen van 9 jaar vinden prikken eng en vervelend. Daar kunnen wij niets aan veranderen. Je kind krijgt beide prikken tegelijk. Iedere prik in een andere arm. Daardoor duurt het prikmoment zelf maar kort.

Wat zijn de bijwerkingen van deze vaccinaties?

Je kind kan last krijgen van bijwerkingen, dat hoeft niet. Je kind krijgt de twee prikken in beide bovenarmen. Die kunnen na de vaccinaties gevoelig en wat rood zijn. Na twee dagen is dat meestal weer over. Eventuele bijwerkingen van de BMR-prik komen meestal vijf tot twaalf dagen na de inenting. De meest voorkomende bijwerkingen zijn dan hoofdpijn, hangerigheid of huiduitslag.

Als je kind last heeft van de bijwerkingen, mag je het een paracetamol geven. Als de klachten na twee dagen niet over of heel ernstig zijn, is het verstandig met de huisarts te overleggen.

Bijwerking melden

Heeft je kind last van een bijwerking? Je kunt de bijwerking van je kind melden

bij de arts of verpleegkundige die de vaccinatie gegeven heeft. Zij zullen de bijwerking melden bij het Bijwerkingencentrum Lareb. Je kunt de bijwerking ook zelf doorgeven aan Lareb. Zij onderzoeken alle bijwerkingen.

Flauwvallen

Kinderen van 9 jaar kunnen van de spanning flauwvallen. Geef je kind voor de vaccinatie in ieder geval geen paracetamol. Dat kan de werking van het vaccin verminderen.

Mijn kind is ziek

Heb je een uitnodiging gekregen maar is je kind ziek? Overleg dan vooraf met de arts die de vaccinatie geeft of de vaccinatie uitgesteld moet worden. Ook als je kind medicijnen gebruikt, is het verstandig vooraf te overleggen.

Welke vaccinaties krijgt mijn kind?

Inenting 1

Inenting 2

6-9 weken

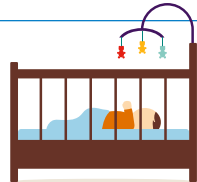
DKTP-Hib-HepB

Pneu

3 maanden

DKTP-Hib-HepB

4 maanden

DKTP-Hib-HepB

Pneu

11 maanden

DKTP-Hib-HepB

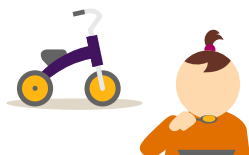
Pneu

14 maanden

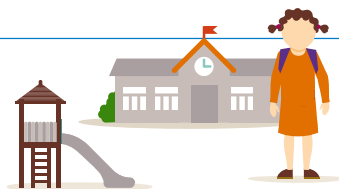
BMR

MenACWY

4 jaar

DKTP

9 jaar

DTP

BMR

12/13 jaar* (2e inenting half jaar later)

HPV

HPV

* Alleen voor meisjes

Betekenis afkortingen

D Difterie
K Kinkhoest
T Tetanus
P Polio
Hib Haemophilus influenzae type b
HepB Hepatitis B

Pneu Pneumokokken
B Bof
M Mazelen
R Rodehond
MenACWY Meningokokken ACWY
HPV Humaan Papillomavirus

Gegevens over de vaccinatie

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, RIVM, informeert ouders over de vaccinaties. Kort na de geboorte krijgen ouders een set met inentingskaarten voor alle inenting totdat het kind 14 maanden is. Als een kind 4 en 9 jaar is, ontvangen ouders opnieuw een uitnodiging voor een volgende vaccinatie. Meisjes krijgen als ze 12 jaar zijn ook een uitnodiging voor de vaccinaties tegen baarmoederhalskanker.

De vaccinaties worden op drie plaatsen vastgelegd: in het dossier van de jeugdgezondheidszorg, op het vaccinatiebewijs van het kind en landelijk bij het RIVM. Het RIVM gebruikt de gegevens om de kwaliteit van het programma continu te meten, om herinneringen te kunnen sturen,

om kopieën van het vaccinatiebewijs te kunnen verstrekken en om vast te stellen welk percentage van de kinderen in Nederland ingeënt is. Als een infectieziekte uitbreekt, is het namelijk heel belangrijk om te weten hoeveel kinderen beschermd zijn, zodat bekend is of er kans op verspreiding is en of speciale overheidsmaatregelen nodig zijn.

Meer weten?

Op de website van het Rijksvaccinatieprogramma vind je informatie over de infectieziekten, de vaccinaties en bijwerkingen. Je kunt er ook de bijsluiters van de vaccinaties lezen. Ook vind je er korte filmpjes die je met je 9-jarige zoon of dochter kunt bekijken.

Rijksvaccinatieprogramma.nl

Dit is een publicatie van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

april 2018

De zorg voor morgen begint vandaag